

Märkningar på färska grönsaker
Detaljerade exempel på märkningarna på
olika grönsaker som saluhålls i lösvikt eller
som förpackade

Innehållsförteckning

1 INLEDNING	4
2 ÄRTER (även bönor etc.)	7
3 KÅL (huvudkål, salladskål, blomkål, broccoli, brysselkål etc.)	9
4 KANTARELL (även trattkantarell, karljohansvamp och annan skogssvamp)	11
5 KIWIFRUKT	13
6 KÖRSBÄR (även aprikos, plommon etc.)	15
7 GURKOR (även zucchini, pumpor, meloner, äggplanta etc.)	17
8 BLEKSELLERI (/stjälkselleri, även kronärtskocka, rabarber, sötfänkål, stångsparris etc.)	19
9 BLADGRÖNSAKER (såsom spenat, rucola, vildrucola etc.)	21
10 JORDGUBBAR	23
11 BLÅBÄR/AMERIKANSKA BLÅBÄR (även lingon, tranbär och andra vilda bär)	25
12 ÄPPLEN	27
13 PAPRIKA (även spetspaprika)	29
14 PERSIKOR / NEKTARINER	31
15 MORÖTTER (även rova, palsternacka, rödbeta, rädisa och andra rotsaker)	33
16 PÄRON	35
17 MATPOTATIS (även tidig potatis etc.)	37
18 KRUKÖRTER (även kruksallat etc.)	39
19 SALLAT (huvudsallat, romansallat, bladsallat även frisésallat och escarolesallat)	41
20 LÖK (matlök, purjolök, vitlök etc.)	43
21 CITRUSFRUKTER (apelsiner, citroner, mandariner även satsumor och clementiner)	45
22 TOMATER	47
23 HALLON (även björnbär, svarta, röda, vita och gröna vinbär jämte krusbär och andra odlade bär)	49
24 BORDSDRUVOR	51
25 ODLAD SVAMP (champinjoner, portobello etc.)	53
26 MÄRKNINGAR PÅ GRÖNSAKSBLANDNINGAR	55
27 GRODDAR	56
28 KÖKSFÄRDIGA GRÖNSAKER	58
29 ANNAT ATT BEAKTA I FRÅGA OM MÄRKNINGARNA PÅ GRÖNSAKER	59
29.1 Ursprungslandet.....	59
29.2 Distansförsäljning.....	59
29.3 Frukt- och grönsakssvinn	59
29.4 Ekologisk produktion.....	60
29.5 Näringsdeklaration.....	60

29.6 Närings- och hälsopåståenden.....	60
29.7 Skott och ätliga blommor.....	61
Ikraftträdande	62
Bilaga 1. Grönsaker som omfattas av handelsnormerna	63
Bilaga 2. Handelsnormerna för grönsaker i ett nötskal.....	65
Bilaga 3. Lagstiftning.....	67
Bilaga 4. Internationella normer och tolkningsguider.....	68

1 INLEDNING

I denna anvisning har sammanförts detaljerade exempel på märkningarna vid försäljning av olika färska grönsaker. I märkningarna på färska grönsaker ska å ena sidan beaktas de särskilda och allmänna handelsnormerna för grönsaker som Europeiska unionen fastställt och å andra sidan de allmänna krav på märkningarna på förpackningar som gäller alla livsmedel. Utöver det ska beaktas de nationella författningarna om tillhandahållande av livsmedelsinformation till konsumenterna. Med uttrycket färska grönsaker avses här frukter, bär och grönsaker avsedda att säljas till konsumenten som färska och hela.

Eftersom författningarna som ska tillämpas är flera och en del av dem är särskild lagstiftning som tillämpas i första hand, har i denna anvisning getts produktspecifika exempel som gör det lättare och tydligare att förstå hur färska grönsaker ska förses med märkning. I kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 543/2011 har fastställts bland annat kvalitets- och märkningskrav för färsk frukt och färska bär och grönsaker som marknadsförs inom Europeiska unionens område eller som införs till gemenskapens område. Av bilagan till genomförandeförordningen framgår detaljerade särskilda handelsnormer för tio produktkategorier (specialnormprodukter) och allmänna handelsnormer för alla andra produkter i frukt- och grönsakssektorn för vilka handelsnormer gäller (allmännormprodukter). De allmänna märkningskraven som gäller alla livsmedel framgår av EU:s förordning om livsmedelsinformation dvs. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011 om tillhandahållande av livsmedelsinformation till konsumenterna. Om partinumret och språkraven på ett förpackat livsmedel stadgas nationellt med jord- och skogsbruksministeriets förordning 834/2014. Av dessa författningar är kommissionens genomförandeförordning om handelsnormer för grönsaker särskild lagstiftning som i första hand ska tillämpas och livsmedelsinformationsförordningen allmän lagstiftning som tillämpas på sådana produkter som handelsnormerna inte gäller.

I samband med varje produktspecifikt exempel har för olika kravs del använts nottecken, med vilka det hänvisas till den lagstiftning, från vilken kravet kommer.

- Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 543/2011 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1234/2007 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker, avdelning II och bilagorna I-V ⁽¹⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011 om tillhandahållande av livsmedelsinformation till konsumenterna, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 1924/2006

och (EG) nr 1925/2006 samt om upphävande av kommissionens direktiv 87/250/EEG, rådets direktiv 90/496/EEG, kommissionens direktiv 1999/10/EG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/13/EG, kommissionens direktiv 2002/67/EG och 2008/5/EG samt kommissionens förordning (EG) nr 608/2004 ⁽²⁾

- Jord- och skogsbruksministeriets förordning (834/2014) om tillhandahållande av livsmedelsinformation till konsumenterna ⁽³⁾.

Med **lösviktsförsäljning av grönsaker** avses att oförpackade grönsaker eller enskilda grönsaker förpackade i ett skyddande emballage hålls framlagda för försäljning till exempel på frukt- och grönsaksavdelningen i en butik eller vid försäljning utomhus. Produkter som saluhålls i knippen, såsom lökar, rädisor, dill eller späda morötter som sådana eller förpackade i ett skyddande emballage betraktas också som lösviktsprodukter, eftersom enheten som saluhålls är ett knippe. Som lösviktsförsäljning betraktas också bär, såsom jordgubbar, hallon, blåbär, vinbär och andra dylika som lagts fram på en disk i en öppen ask. Enheten som saluhålls är då en ask bär med en viss volym. I omedelbar närhet av produkter som saluhålls i lösvikt ska finnas en skylt eller broschyr med väsentlig information om produkten, såsom ursprungslandet.

Definitionen på en förpackad produkt varierar med lagstiftningen. I denna anvisning har kraven på märkningarna på förpackningarna och begreppet förpackning i regel behandlats enligt handelsnormerna för grönsaker som i egenskap av särskild lagstiftning i första hand ska tillämpas och som står ovanför motsvarande definitioner i de allmänna författningarna som gäller alla livsmedel.

För att underlätta hanteringen och transporten av färska grönsaker eller med tanke på försäljningen förpackas grönsaker vanligen i större och mindre förpackningar. Med en förpackning avses i detta sammanhang också öppna papp- och plastlådor i vilka det förpackats grönsaker avsedda för lösviktsförsäljning eller grönsaker som förpackats färdigt i konsumentförpackningar. I talspråket används om en sådan transportlåda ofta ordet grossförpackning, såsom en låda äpplen, en låda sallater förpackade i skyddsfilm eller en låda körsbärstomataskar.

Konsumentförpackningen bildar åter den enhet som på ett säljställe saluhålls till slutanvändaren eller konsumenten och som kan vara öppen eller sluten. Konsumentförpackningar (ett färdigförpackat livsmedel) är också grönsakers säljförpackningar, där förpackningen helt eller delvis omsluter produkten så, att innehållet inte kan ändras utan att förpackningen öppnas eller byts ut (såsom två spetspaprikor, tre olivfärgade paprikor eller ett knippe späda morötter i en påse eller

en ask körsbärstomater, kivifrukt eller bordsdruvor). Skyddsfilmen kring en enskild produkt är ändå inte någon förpackning (såsom skyddsfilmen kring en enskild paprika, sallat eller gurka). Oberoende av förpackningens storlek krävs märkningar som överensstämmer med kraven på förpackningar av olika storlek som innehåller grönsaker, men inte på det skyddande emballaget.

2 ÄRTER (även bönor etc.)

I lösvikt eller öppen ask – märkningar på säljskylten:

- **produktens namn** ^{1) 3)}
- **ursprungslandet** (med landets namn) ^{1) 3)}.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (ärter) och ursprungslandet. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på transportförpackningen eller i handelsdokumenten.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾, art. 5.4 och art. 6.1
- JSMf 834/2014³⁾, 5 § och 7-8 §.

I förpackning – märkningarna på en låda och slutna förpackning:

- **livsmedlets namn**, om innehållet inte är synligt; ^{1) 2)}
- partikoden ³⁾
- **ursprungslandet** ^{1) 2)}
- **förpackarens namn och fysiska adress** ^{1) 2)}
- **vikten** (nettokvantiteten) ^{1) 2)}

- märkningar på finska och svenska (i tvåspråkiga kommuner bägge och i en enspråkig kommun på den ifrågavarande kommunens språk)³⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (ärter) och ursprungslandet. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på förpackningen eller i handlingarna.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾: art. 3.1, art. 6.2 och bilaga I, del A
- EPRf 1169/2011²⁾, art. 9
- JSMf 834/2014³⁾, 4-5 §.

Här har märkningskraven presenterats enligt de allmänna handelsnormerna och livsmedelsinformationskraven. Om man vill sälja örterna (eller bönorna) kvalitetsklassificerade, ska sorteringen och klassificeringen av produkterna ske i enlighet med någon internationell norm. Då ska också förpackningarna förses med de märkningar som kraven i den använda normen förutsätter, vanligen alltid förpackaren, ursprungslandet och klassen. Om man vill förse förpackningar till ärter eller bönor med en märkning om klassen, kan man till exempel använda UNECE-norm:

- FFV 27 Peas (Ärter)
- FFV 06 Beans (Bönor).

3 KÅL (huvudkål, salladskål, blomkål, broccoli, brysselkål etc.)

I lösvikt eller öppen ask – märkningar på säljskylten:

- **produktens namn** ^{1) 3)}
- **ursprungslandet** (med landets namn) ^{1) 3)}.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (såsom blomkål) och ursprungslandet. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på transportförpackningen eller i handelsdokumenten.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾, art. 5.4 och art. 6.1
- JSMf 834/2014³⁾, 5 § och 7-8 §.

I förpackning – märkningarna på en låda och slutna förpackning:

- **livsmedlets namn**, om innehållet inte är synligt; ^{1) 2)}
- partikoden ³⁾
- **ursprungslandet** ^{1) 2)}
- **förpackarens namn och fysiska adress** ^{1) 2)}
- **vikten** (nettokvantiteten) ^{1) 2)}

- märkningar på finska och svenska (i tvåspråkiga kommuner bägge och i en enspråkig kommun på den ifrågavarande kommunens språk)³⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (såsom brysselkål) och ursprungslandet. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på förpackningen eller i handlingarna.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾: art. 3.1, art. 6.2 och bilaga I, del A
- EPRf 1169/2011²⁾, art. 9
- JSMf 834/2014³⁾, 4-5 §.

Här har märkningskraven presenterats enligt de allmänna handelsnormerna och livsmedelsinformationskraven. Om man vill sälja kålen kvalitetsklassificerade, ska sorteringen och klassificeringen av produkterna ske i enlighet med någon internationell norm. Då ska också förpackningarna förses med de märkningar som kraven i den använda normen förutsätter, vanligen alltid förpackaren, ursprungslandet och klassen. Om man vill förse förpackningar till kål med en märkning om klassen, kan man till exempel använda UNECE-norm:

- FFV 09 Headed cabbages (Huvudkål)
- FFV 44 Chinese cabbage (Salladskål)
- FFV 11 Cauliflower (Blomkål)
- FFV 48 Broccoli (Broccoli)
- FFV 08 Brussels sprouts (Brysselkål).

4 KANTARELL (även trattkantarell, karljohansvamp och annan skogssvamp)

I lösvikt eller öppen ask – märkningar på säljskylten:

- produktens namn ³⁾
- ursprungslandet (med landets namn) ³⁾.

Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på transportförpackningen eller i handelsdokumenten.

Lagstiftning

- JSMf 834/2014³⁾, 5 § och 7-8 §.

I förpackning – märkningarna på en låda och slutna förpackning:

- livsmedlets namn ²⁾
- partikoden ³⁾
- ursprungslandet ²⁾
- förpackarens namn och adress ²⁾.

Om det är en detaljhandelsförpackning för konsumenten,

- vikten om kantarellerna inte saluhålls till kilopris ²⁾

- märkningar på finska och svenska (i tvåspråkiga kommuner bägge och i en enspråkig kommun på den ifrågavarande kommunens språk)³⁾.

Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på förpackningen eller i handlingarna.

Lagstiftning

- EPRf 1169/2011²⁾, art. 9
- JSMf 834/2014³⁾, 4-5 §.

Här har märkningskraven presenterats enligt livsmedelsinformationskraven. Om man vill sälja kantarellerna (eller annan svamp) kvalitetsklassificerade, ska sorteringen och klassificeringen av produkterna ske i enlighet med någon internationell norm. Då ska också förpackningarna förses med de märkningar som kraven i den använda normen förutsätter, vanligen alltid förpackaren, ursprungslandet och klassen. Om man vill förse förpackningar till kantareller med en märkning om klassen, kan man till exempel använda UNECE-norm:

- FFV 55 Chanterelles (Kantareller)
- FFV 54 Ceps (Karljohansvamp).

5 KIWIFRUKT

I lösvikt eller öppen ask – märkningar på säljskylten:

- **produktens namn** ^{1) 3)}
- fruktköttets färg, om annat än grönt ¹⁾
- **ursprungslandet** (med landets namn) ^{1) 3)}
- klassen ¹⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (kiwifrukt), ursprungslandet och klassen. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på transportförpackningen eller i handelsdokumenten.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾, art. 5.4 och art. 6.1
- JSMf 834/2014³⁾, 5 § och 7-8 §.

I förpackning – märkningarna på en låda och slutna förpackning:

- **livsmedlets namn**, om innehållet inte är synligt; ^{1) 2)}
- fruktköttets färg, om annat än grönt ¹⁾
- partikoden ³⁾

- **ursprungslandet** ^{1) 2)}
- **förpackarens namn och fysiska adress** ^{1) 2)}
- kvalitetsklassen ¹⁾
- storleken (uttryckt som minsta och största fruktvikt) ¹⁾
- **vikten** (nettokvantiteten) ^{1) 2)}
- märkningar på finska och svenska (i tvåspråkiga kommuner bägge och i en enspråkig kommun på den ifrågavarande kommunens språk) ³⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (kiwifrukt), ursprungslandet och klassen. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på förpackningen eller i handlingarna.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾: art. 3.2, art. 6.2 och bilaga I, del B, del 3 (VI)
- EPRf 1169/2011²⁾, art. 9
- JSMf 834/2014³⁾, 4-5 §.

6 KÖRSBÄR (även aprikos, plommon etc.)

I lösvikt eller öppen ask – märkningar på säljskylten:

- **produktens namn** ^{1) 3)}
- **ursprungslandet** (med landets namn) ^{1) 3)}.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (körsbär) och ursprungslandet. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på transportförpackningen eller i handelsdokumenten.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾, art. 5.4 och art. 6.1
- JSMf 834/2014³⁾, 5 § och 7-8 §.

I förpackning – märkningarna på en låda och sluten förpackning:

- **livsmedlets namn**, om innehållet inte är synligt; ^{1) 2)}
- partikoden ³⁾
- **ursprungslandet** ^{1) 2)}
- **förpackarens namn och fysiska adress** ^{1) 2)}

- **vikten** (nettokvantiteten) ^{1) 2)}
- märkningar på finska och svenska (i tvåspråkiga kommuner bägge och i en enspråkig kommun på den ifrågavarande kommunens språk) ³⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (körsbär) och ursprungslandet. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på förpackningen eller i handlingarna.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾: art. 3.1, art. 6.2 och bilaga I, del A
- EPRf 1169/2011²⁾, art. 9
- JSMf 834/2014³⁾, 4-5 §.

Här har märkningskraven presenterats enligt de allmänna handelsnormerna och livsmedelsinformationskraven. Om man vill sälja körsbären (eller motsvarande frukter) kvalitetsklassificerade, ska sorteringen och klassificeringen av produkterna ske i enlighet med någon internationell norm. Då ska också förpackningarna förses med de märkningar som kraven i den använda normen förutsätter, vanligen alltid förpackaren, ursprungslandet och klassen. Om man vill förse förpackningar till körsbär med en märkning om klassen, kan man till exempel använda UNECE-norm:

- FFV 13 Cherries (Körsbär)
- FFV 02 Apricots (Aprikoser)
- FFV 29 Plums (Plommon).

7 GURKOR (även zucchini, pumpor, meloner, äggplanta etc.)

I lösvikt eller öppen ask – märkningar på säljskylten:

- **produktens namn** ^{1) 3)}
- **ursprungslandet** (med landets namn) ^{1) 3)}.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (gurka) och ursprungslandet. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på transportförpackningen eller i handelsdokumenten.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾, art. 5.4 och art. 6.1
- JSMf 834/2014³⁾, 5 § och 7-8 §.

I förpackning – märkningarna på en låda och slutna förpackning:

- **livsmedlets namn**, om innehållet inte är synligt; ^{1) 2)}
- partikoden ³⁾
- **ursprungslandet** ^{1) 2)}
- **förpackarens namn och fysiska adress** ^{1) 2)}

- **vikten** (nettokvantiteten) ^{1) 2)}
- märkningar på finska och svenska (i tvåspråkiga kommuner bägge och i en enspråkig kommun på den ifrågavarande kommunens språk) ³⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (gurka) och ursprungslandet. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på förpackningen eller i handlingarna.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾: art. 3.1, art. 6.2 och bilaga I, del A
- EPRf 1169/2011²⁾, art. 9
- JSMf 834/2014³⁾, 4-5 §.

Här har märkningskraven presenterats enligt de allmänna handelsnormerna och livsmedelsinformationskraven. Om man vill sälja gurkorna (eller motsvarande grönsaker) kvalitetsklassificerade, ska sorteringen och klassificeringen av produkterna ske i enlighet med någon internationell norm. Då ska också förpackningarna förses med de märkningar som kraven i den använda normen förutsätter, vanligen alltid förpackaren, ursprungslandet och klassen. Om man vill förse förpackningar till gurkor med en märkning om klassen, kan man till exempel använda UNECE-norm:

- FFV 15 Cucumbers (Gurkor)
- FFV 41 Courgettes (Zucchini)
- FFV 23 Melons (Meloner)
- FFV 37 Watermelons (Vattenmeloner)
- FFV 05 Aubergines (Auberginer).

8 BLEKSELLERI (/stjälkselleri, även kronärtskocka, rabarber, sötfänkål, stångsparris etc.)

I lösvikt eller öppen ask – märkningar på säljskylten:

- **produktens namn** ^{1) 3)}
- **ursprungslandet** (med landets namn) ^{1) 3)}.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (blekselleri) och ursprungslandet. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på transportförpackningen eller i handelsdokumenten.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾, art. 5.4 och art. 6.1
- JSMf 834/2014³⁾, 5 § och 7-8 §.

I förpackning – märkningarna på en låda och slutna förpackning:

- **livsmedlets namn**, om innehållet inte är synligt; ^{1) 2)}
- partikoden ³⁾
- **ursprungslandet** ^{1) 2)}
- **förpackarens namn och fysiska adress** ^{1) 2)}
- **vikten** (nettokvantiteten) ^{1) 2)}
- märkningar på finska och svenska (i tvåspråkiga kommuner bägge och i en enspråkig kommun på den ifrågavarande kommunens språk) ³⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (blekselleri) och ursprungslandet. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på förpackningen eller i handlingarna.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾: art. 3.1, art. 6.2 och bilaga I, del A
- EPRf 1169/2011²⁾, art. 9
- JSMf 834/2014³⁾, 4-5 §.

Här har märkningskraven presenterats enligt de allmänna handelsnormerna och livsmedelsinformationskraven. Om man vill sälja bleksellerin (eller motsvarande grönsaker) kvalitetsklassificerade, ska sorteringen och klassificeringen av produkterna ske i enlighet med någon internationell norm. Då ska också förpackningarna förses med de märkningar som kraven i den använda normen förutsätter, vanligen alltid förpackaren, ursprungslandet och klassen. Om man vill förse förpackningarna med en märkning om klassen, kan man till exempel använda UNECE-norm:

- FFV 12 Ribbed celery (Blek-/blad-/stjälkselleri)
- FFV 03 Artichokes (Kronärtskocka)
- FFV 40 Rhubarb (Rabarber)
- FFV 16 Fennel (Sötfänkål)
- FFV 04 Asparagus (Stångsparris).

9 BLADGRÖNSAKER (såsom spenat, rucola, vildrucola etc.)

I lösvikt eller öppen ask – märkningar på säljskylten:

Om de saluhålls i lösvikt, ska i produktens närhet anges

- **produktens namn** ^{1) 3)}
- **ursprungslandet** (med landets namn) ^{1) 3)}.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (såsom spenat) och ursprungslandet. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på transportförpackningen eller i handelsdokumenten.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾, art. 5.4 och art. 6.1
- JSMf 834/2014³⁾, 5 § och 7-8 §.

I förpackning – märkningarna på en låda och slutna förpackningar:

- **livsmedlets namn**, om innehållet inte är synligt; ^{1) 2)}
- partikoden ³⁾
- **ursprungslandet** ^{1) 2)}
- **förpackarens namn och fysiska adress** ^{1) 2)}
- **vikten** (nettokvantiteten) ^{1) 2)}

- märkningar på finska och svenska (i tvåspråkiga kommuner bägge och i en enspråkig kommun på den ifrågavarande kommunens språk)³⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (såsom spenat) och ursprungslandet. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på förpackningen eller i handlingarna.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾: art. 3.1, art. 6.2 och bilaga I, del A
- EPRf 1169/2011²⁾, art. 9
- JSMf 834/2014³⁾, 4-5 §.

Här har märkningskraven presenterats enligt de allmänna handelsnormerna och livsmedelsinformationskraven. Om man vill sälja bladgrönsaker (såsom spenat) kvalitetsklassificerade, ska sorteringen och klassificeringen av produkterna ske i enlighet med någon internationell norm. Då ska också förpackningarna förses med de märkningar som kraven i den använda normen förutsätter, vanligen alltid förpackaren, ursprungslandet och klassen. Om man vill förse förpackningarna med en märkning om klassen, kan man till exempel använda UNECE-norm:

- FFV 58 Leafy vegetables (Bladgrönsaker; i normen har räknats upp: vattenkrasse, rucolasallat, spenat, rova blad, broccolirybs, mangold).

10 JORDGUBBAR

I lösvikt eller öppen ask – märkningar på säljskylten:

- **produktens namn** ^{1) 3)}
- **ursprungslandet** (med landets namn) ^{1) 3)}
- **klassen** ¹⁾.

I fakturor och andra följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (jordgubbar), ursprungslandet och klassen.

Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på transportförpackningen eller i handelsdokumenten.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾, art. 5.4 och art. 6.1
- JSMf 834/2014³⁾, 5 § och 7-8 §.

I förpackning – märkningarna på en låda och slutna förpackning:

- **livsmedlets namn**, om innehållet inte är synligt; ^{1) 2)}
- **partikoden** ³⁾
- **ursprungslandet** ^{1) 2)}

- **förpackarens namn och fysiska adress** ^{1) 2)}
- kvalitetsklassen ¹⁾
- **vikten** (nettokvantiteten) ^{1) 2)}
- märkningar på finska och svenska (i tvåspråkiga kommuner bägge och i en enspråkig kommun på den ifrågavarande kommunens språk) ³⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (jordgubbar), ursprungslandet och klassen. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på förpackningen eller i handlingarna.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾: art. 3.2, art. 6.2 och bilaga I, del B, del 7 (VI)
- EPRf 1169/2011²⁾, art. 9
- JSMf 834/2014³⁾, 4-5 §.

11 BLÅBÄR/AMERIKANSKA BLÅBÄR (även lingon, tranbär och andra vilda bär)

I lösvikt eller öppen ask – märkningar på säljskylten:

- **produktens namn** ^{1) 3)}
- **ursprungslandet** (med landets namn) ^{1) 3)}.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (såsom blåbär) och ursprungslandet. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på transportförpackningen eller i handelsdokumenten.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾, art. 5.4 och art. 6.1
- JSMf 834/2014³⁾, 5 § och 7-8 §.

I förpackning – märkningarna på en låda och slutna förpackning:

- **livsmedlets namn**, om innehållet inte är synligt; ^{1) 2)}
- partikoden ³⁾
- **ursprungslandet** ^{1) 2)}

- **förpackarens namn och fysiska adress** ^{1) 2)}
- **vikten** (nettokvantiteten) ^{1) 2)}
- märkningar på finska och svenska (i tvåspråkiga kommuner bägge och i en enspråkig kommun på den ifrågavarande kommunens språk) ³⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (såsom amerikanska blåbär) och ursprungslandet.

Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på förpackningen eller i handlingarna.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾: art. 3.1, art. 6.2 och bilaga I, del A
- EPRf 1169/2011²⁾, art. 9
- JSMf 834/2014³⁾, 4-5 §.

Här har märkningskraven presenterats enligt de allmänna handelsnormerna och livsmedelsinformationskraven. Om man vill sälja blåbär (eller andra bär) kvalitetsklassificerade, ska sorteringen och klassificeringen av produkterna ske i enlighet med någon internationell norm. Då ska också förpackningarna förse med de märkningar som kraven i den använda normen förutsätter, vanligen alltid förpackaren, ursprungslandet och klassen. Om man vill förse förpackningar med en märkning om klassen, kan man till exempel använda UNECE-norm:

- FFV 57 Berry fruits (Bär; i normen har räknats upp: hallon, björnbär, loganbär, vinbär, krusbär, blåbär, amerikanska blåbär, lingon, amerikanskt tranbär, tranbär, hjortron och hybrider av dessa bär, såsom boysenbär, taybär, jostabär).

12 ÄPPLEN

I lösvikt eller öppen ask – märkningar på säljskylten:

- **produktens namn** ^{1) 3)}
- sorten ¹⁾
- **ursprungslandet** (med landets namn) ^{1) 3)}
- klassen ¹⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (äpplen), sorten, ursprungslandet och klassen. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på transportförpackningen eller i handelsdokumenten.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾, art. 5.4 och art. 6.1
- JSMf 834/2014³⁾, 5 § och 7-8 §.

I förpackning – märkningarna på en låda och slutna förpackning:

- **livsmedlets namn**, om innehållet inte är synligt; ^{1) 2)}
- sorten ¹⁾
- partikoden ³⁾

- **ursprungslandet** ^{1) 2)}
- **förpackarens namn och fysiska adress** ^{1) 2)}
- kvalitetsklassen ¹⁾
- storleken ¹⁾
- **vikten** (nettokvantiteten) ^{1) 2)}
- märkningar på finska och svenska (i tvåspråkiga kommuner bägge och i en enspråkig kommun på den ifrågavarande kommunens språk) ³⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (äpplen), sorten, ursprungslandet och klassen. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på förpackningen eller i handlingarna.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾: art. 3.2, art. 6.2 och bilaga I, del B, del 1 (VI)
- EPRf 1169/2011²⁾, art. 9
- JSMf 834/2014³⁾, 4-5 §.

13 PAPRIKA (även spetspaprika)

I lösvikt eller öppen ask – märkningar på säljskylten:

- **produktens namn** ^{1) 3)}
- **ursprungslandet** (med landets namn) ^{1) 3)}
- **klassen** ¹⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (paprika), ursprungslandet och klassen. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på transportförpackningen eller i handelsdokumenten.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾, art. 5.4 och art. 6.1
- JSMf 834/2014³⁾, 5 § och 7-8 §.

I förpackning – märkningarna på en låda och slutna förpackning:

- **livsmedlets namn**, om innehållet inte är synligt; ^{1) 2)}
- **partikoden** ³⁾
- **ursprungslandet** ^{1) 2)}
- **förpackarens namn och fysiska adress** ^{1) 2)}

- kvalitetsklassen ¹⁾
- **vikten** (nettokvantiteten) ^{1) 2)}
- vid behov uttrycket "het" (eller likvärdig benämning)
- märkningar på finska och svenska (i tvåspråkiga kommuner bägge och i en enspråkig kommun på den ifrågavarande kommunens språk) ³⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (paprika), ursprungslandet och klassen. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på förpackningen eller i handlingarna.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾: art. 3.2, art. 6.2 och bilaga I, del B, del 8 (VI)
- EPRf 1169/2011²⁾, art. 9
- JSMf 834/2014³⁾, 4-5 §.

14 PERSIKOR / NEKTARINER

I lösvikt eller öppen ask – märkningar på säljskylten:

- **produktens namn** ^{1) 3)}
- fruktköttets färg ¹⁾
- **ursprungslandet** (med landets namn) ^{1) 3)}
- klassen ¹⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (såsom persikor), ursprungslandet och klassen. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på transportförpackningen eller i handelsdokumenten.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾, art. 5.4 och art. 6.1
- JSMf 834/2014³⁾, 5 § och 7-8 §.

I förpackning – märkningarna på en låda och slutna förpackning:

- **livsmedlets namn**, om innehållet inte är synligt; ^{1) 2)}
- fruktköttets färg ¹⁾
- partikoden ³⁾
- **ursprungslandet** ^{1) 2)}
- **förpackarens namn och fysiska adress** ^{1) 2)}
- kvalitetsklassen ¹⁾
- **vikten** (nettokvantiteten) ^{1) 2)}
- märkningar på finska och svenska (i tvåspråkiga kommuner bägge och i en enspråkig kommun på den ifrågavarande kommunens språk) ³⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (såsom nektariner), ursprungslandet och klassen.

Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på förpackningen eller i handlingarna.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾: art. 3.2, art. 6.2 och bilaga I, del B, del 5 (VI)
- EPRf 1169/2011²⁾, art. 9
- JSMf 834/2014³⁾, 4-5 §.

15 MORÖTTER (även rova, palsternacka, rödbeta, rädisa och andra rotsaker)

I lösvikt eller öppen ask – märkningar på säljskylten:

- **produktens namn** ^{1) 3)}
- **ursprungslandet** (med landets namn) ^{1) 3)}.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (morötter) och ursprungslandet. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på transportförpackningen eller i handelsdokumenten.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾, art. 5.4 och art. 6.1
- JSMf 834/2014³⁾, 5 § och 7-8 §.

I förpackning – märkningarna på en låda och slutna förpackning:

- **livsmedlets namn**, om innehållet inte är synligt; ^{1) 2)}
- **partikoden** ³⁾

- **ursprungslandet** ^{1) 2)}
- **förpackarens namn och fysiska adress** ^{1) 2)}
- **vikten** (nettokvantiteten) ^{1) 2)}
- märkningar på finska och svenska (i tvåspråkiga kommuner bägge och i en enspråkig kommun på den ifrågavarande kommunens språk) ³⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (morötter) och ursprungslandet. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på förpackningen eller i handlingarna.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾: art. 3.1, art. 6.2 och bilaga I, del A
- EPRf 1169/2011²⁾, art. 9
- JSMf 834/2014³⁾, 4-5 §.

Här har märkningskraven presenterats enligt de allmänna handelsnormerna och livsmedelsinformationskraven. Om man vill sälja morötter (eller andra rotsaker) kvalitetsklassificerade, ska sorteringen och klassificeringen av produkterna ske i enlighet med någon internationell norm. Då ska också förpackningarna förses med de märkningar som kraven i den använda normen förutsätter, vanligen alltid förpackaren, ursprungslandet och klassen. Om man vill förse förpackningar med en märkning om klassen, kan man till exempel använda UNECE-norm:

- FFV 10 Carrots (Morötter)
- FFV 59 Root and tubercle vegetables (Rotgrönsaker; i normen har räknats upp: rödbeta, rotselleri, rotpersilja, pepparrot, kålrabbi, palsternacka, rädisa, rättika, haverrot, svartrot, kålrot, rova, rotkörvel, rotcikoria).

16 PÄRON

I lösvikt eller öppen ask – märkningar på säljskylten:

- **produktens namn** ^{1) 3)}
- sorten ¹⁾
- **ursprungslandet** (med landets namn) ^{1) 3)}
- klassen ¹⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (päron), sorten, ursprungslandet och klassen. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på transportförpackningen eller i handelsdokumenten.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾, art. 5.4 och art. 6.1
- JSMf 834/2014³⁾, 5 § och 7-8 §.

I förpackning – märkningarna på en låda och slutna förpackningar:

- **livsmedlets namn**, om innehållet inte är synligt; ^{1) 2)}
- sorten ¹⁾
- partikoden ³⁾
- **ursprungslandet** ^{1) 2)}

- **förpackarens namn och fysiska adress** ^{1) 2)}
- kvalitetsklassen ¹⁾
- storleken ¹⁾
- **vikten** (nettokvantiteten) ^{1) 2)}
- märkningar på finska och svenska (i tvåspråkiga kommuner bägge och i en enspråkig kommun på den ifrågavarande kommunens språk) ³⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (päron), sorten, ursprungslandet och klassen. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på förpackningen eller i handlingarna.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾: art. 3.2, art. 6.2 och bilaga I, del B, del 6 (VI)
- EPRf 1169/2011²⁾, art. 9
- JSMf 834/2014³⁾, 4-5 §.

17 MATPOTATIS (även tidig potatis etc.)

I lösvikt eller öppen ask – märkningar på säljskylten:

- produktens namn ³⁾
- sorten ⁴⁾
- ursprungslandet (med landets namn) ³⁾.

Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på transportförpackningen eller i handelsdokumenten.

Lagstiftning

- JSMf 264/2012 ⁴⁾, 4 §
- JSMf 834/2014 ³⁾, 5 § och 7-8 §.

I förpackning – märkningarna på en låda och slutna förpackning:

- livsmedlets namn ²⁾
- sorten ⁴⁾
- ursprungslandet ²⁾
- förpackarens namn och adress ²⁾
- förpackningsdatumet ⁴⁾
- förvaringsanvisningar eller minsta hållbarhetstiden ⁴⁾

Om det är en detaljhandelsförpackning till konsumenten,

- vikten om potatisen inte saluhålls till kilopris ²⁾
- märkningar på finska och svenska (i tvåspråkiga kommuner bägge och i en enspråkig kommun på den ifrågavarande kommunens språk) ³⁾.

Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på förpackningen eller i handlingarna. Förpackningsdatumet gäller som partiidentifikation, då det anges med en dags och månads noggrannhet.

Författningarna om växters sundhet kräver att växtskyddsregisternumret märks ut på potatisförpackningar. Numret kan ha formen FI-12345 (alltså företagets nummer). Numret ska vara märkt på förpackningarna alltid då potatisen flyttas. ⁵⁾

Lagstiftning

- EPRf 1169/2011²⁾, art. 9
- JSMf 264/2012 ⁴⁾, 4 §
- JSMf 834/2014³⁾, 4-5 §
- JSMf 17/2008⁵⁾, 7 §.

För matpotatis har inte fastställts några kvalitetsklasser. Före försäljning ska matpotatis ändå sorteras och iordningställas. Vid sortering kan användas till exempel UNECE-normen:

- FFV 52 Potatoes, early and ware (Tidig potatis och matpotatis).

18 KRUKÖRTER (även kruksallat etc.)

I lösvikt – märkningar på säljskylten:

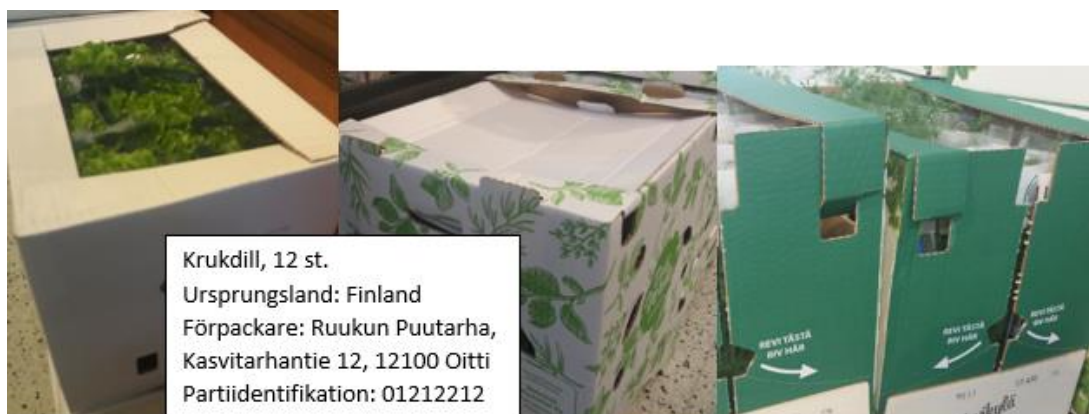
- produktens namn ³⁾
- ursprungslandet (med landets namn) ³⁾.

Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på transportförpackningen eller i handelsdokumenten.

Lagstiftning

- JSMf 834/2014³⁾, 5 § och 7-8 §.

I förpackning – märkningar på lådan:

- livsmedlets namn ²⁾
- partikoden ³⁾
- ursprungslandet ²⁾
- förpackarens namn och adress ²⁾
- nettokvantiteten ²⁾

- märkningar på finska och svenska (i tvåspråkiga kommuner bägge och i en enspråkig kommun på den ifrågavarande kommunens språk) ³.

Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på förpackningen eller i handlingarna.

Lagstiftning

- EPRf 1169/2011²⁾, art. 9
- JSMf 834/2014³⁾, 4-5 §.

För krukörter och kruksallater har på internationellt plan inte fastställts några kvalitetskrav eller någon kvalitetsklassificering. På den nationella marknaden kan vid behov användas andra kvalitetskrav.

19 SALLAT (huvudsallat, romansallat, bladsallat även frisésallat och escarolesallat)

I lösvikt eller öppen ask – märkningar på säljskylten:

- **produktens namn** ^{1) 3)}
- **ursprungslandet** (med landets namn) ^{1) 3)}
- **klassen** ¹⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (såsom isbergssallat), ursprungslandet och klassen.

Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på transportförpackningen eller i handelsdokumenten.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾, art. 5.4 och art. 6.1
- JSMf 834/2014³⁾, 5 § och 7-8 §.

I förpackning – märkningarna på en låda och slutna förpackning:

- **livsmedlets namn**, om innehållet inte är synligt; ^{1) 2)}
- **partikoden** ³⁾
- **ursprungslandet** ^{1) 2)}

- **förpackarens namn och fysiska adress** ^{1) 2)}
- kvalitetsklassen ¹⁾
- storleken (angiven som minsta vikt per enhet eller som antal enheter) ¹⁾
- **vikten** (nettokvantiteten) ^{1) 2)}
- vid behov uttrycket "Växthusodlad eller täckt kultur" (eller något annat likvärdigt)
- märkningar på finska och svenska (i tvåspråkiga kommuner bägge och i en enspråkig kommun på den ifrågavarande kommunens språk) ³⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (såsom mjukbladig huvudsallat), ursprungslandet och klassen. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på förpackningen eller i handlingarna.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾: art. 3.2, art. 6.2 och bilaga I, del B, del 4 (VI)
- EPRf 1169/2011²⁾, art. 9
- JSMf 834/2014³⁾, 4-5 §.

Anmärkning:

En sluten påse eller skyddsfilm kring sallat är ett skyddande emballage kring en ömtålig produkt som inte kräver några märkningar. Då en påse eller film innehåller två eller flera sallater, rör det sig om en förpackning som ska vara försedd med alla märkningar som krävs på förpackningar.

20 LÖK (matlök, purjolök, vitlök etc.)

I lösvikt – märkningar på säljskylten:

- **produktens namn** ^{1) 3)}
- **ursprungslandet** (med landets namn) ^{1) 3)}.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (såsom purjolök) och ursprungslandet. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på transportförpackningen eller i handelsdokumenten.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾, art. 5.4 och art. 6.1
- JSMf 834/2014³⁾, 5 § och 7-8 §.

I förpackning – märkningarna på en låda och sluten förpackning:

- **livsmedlets namn**, om innehållet inte är synligt; ^{1) 2)}
- partikoden ³⁾
- **ursprungslandet** ^{1) 2)}
- **förpackarens namn och fysiska adress** ^{1) 2)}
- **vikten** (nettokvantiteten) ^{1) 2)}

- märkningar på finska och svenska (i tvåspråkiga kommuner bägge och i en enspråkig kommun på den ifrågavarande kommunens språk)³⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (såsom rödlök) och ursprungslandet. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på förpackningen eller i handlingarna.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾: art. 3.1, art. 6.2 och bilaga I, del A
- EPRf 1169/2011²⁾, art. 9
- JSMf 834/2014³⁾, 4-5 §.

Här har märkningskraven presenterats enligt de allmänna handelsnormerna och livsmedelsinformationskraven. Om man vill sälja löken kvalitetsklassificerad, ska sorteringen och klassificeringen av produkterna ske i enlighet med någon internationell norm. Då ska också förpackningarna förses med de märkningar som kraven i den använda normen förutsätter, vanligen alltid förpackaren, ursprungslandet och klassen. Om man vill förse förpackningarna med en märkning om klassen, kan man till exempel använda UNECE-norm:

- FFV 25 Onions (Lök)
- FFV 21 Leeks (Purjolök)
- FFV 18 Garlic (Vitlök)
- FFV 56 Shallots (Schalottenlök).

21 CITRUSFRUKTER (apelsiner, citroner, mandariner även satsumor och clementiner)

I lösvikt eller öppen ask – märkningar på säljskylten:

- **produktens namn** ^{1) 3)}
- sorten vid behov (för apelsiner sortens namn eller sortkategorin, om det rör sig om sortkategorierna Navel och Valencia; för satsumor och clementiner artens namn (uppgiften om sorten frivillig); för andra mandariner och hybrider av sådana sortens namn; för citroner är uppgiften om sorten frivillig) ¹⁾
- **ursprungslandet** (med landets namn) ^{1) 3)}
- klassen ¹⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (apelsin/clementin/mandarin/satsuma/citron), sorten vid behov, ursprungslandet och klassen. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på transportförpackningen eller i handelsdokumenten.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾, art. 5.4 och art. 6.1
- JSMf 834/2014³⁾, 5 § och 7-8 §.

I förpackning – märkningarna på en låda och sluten förpackning:

- **livsmedlets namn**, om innehållet inte är synligt; ^{1) 2)}
- sorten vid behov (för apelsiner sortens namn eller sortkategorin, om det rör sig om sortkategorierna Navel och Valencia; för satsumor och clementiner artens namn (uppgiften om sorten frivillig); för andra mandariner och hybrider av sådana sortens namn; för citroner är uppgiften om sorten frivillig) ¹⁾
- partikoden ³⁾
- **ursprungslandet** ^{1) 2)}
- **förpackarens namn och fysiska adress** ^{1) 2)}
- kvalitetsklassen ¹⁾
- storleken ¹⁾
- **vikten** (nettokvantiteten) ^{1) 2)}
- vid behov en märkning om ämnena som använts vid behandling efter skörd ¹⁾
- märkningar på finska och svenska (i tvåspråkiga kommuner bägge och i en enspråkig kommun på den ifrågavarande kommunens språk) ³⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (apelsin/clementin/mandarin/satsuma/citron), sorten vid behov, ursprungslandet och klassen. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på förpackningen eller i handlingarna.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾: art. 3.2, art. 6.2 och bilaga I, del B, del 2 (VI)
- EPRf 1169/2011²⁾, art. 9
- JSMf 834/2014³⁾, 4-5 §.

22 TOMATER

I lösvikt eller öppen ask – märkningar på säljskylten:

- **produktens namn** ^{1) 3)}
- **ursprungslandet** (med landets namn) ^{1) 3)}
- **klassen** ¹⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (såsom kvisttomater), ursprungslandet och klassen. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på transportförpackningen eller i handelsdokumenten.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾, art. 5.4 och art. 6.1
- JSMf 834/2014³⁾, 5 § och 7-8 §.

I förpackning – märkningarna på en låda och slutna förpackning:

- **livsmedlets namn**, om innehållet inte är synligt; ^{1) 2)}
- **partikoden** ³⁾
- **ursprungslandet** ^{1) 2)}

- **förpackarens namn och fysiska adress** ^{1) 2)}
- kvalitetsklassen ¹⁾
- **vikten** (nettokvantiteten) ^{1) 2)}
- märkningar på finska och svenska (i tvåspråkiga kommuner bägge och i en enspråkig kommun på den ifrågavarande kommunens språk) ³⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (tomater), ursprungslandet och klassen. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på förpackningen eller i handlingarna.

Anmärkning:

Om förpackningen innehåll inte är synligt ska innehållet anges till exempel på följande sätt:

- "tomater" eller "kvisttomater" och handelstypens namn eller
- "körsbärstomater/cocktailtomater", "körsbärstomater/cocktailtomater på stjälk" eller någon annan likvärdig benämning på andra miniatyrsorter.

Uttrycket "Blandade tomater" eller någon annan likvärdig benämning då det tydligt rör sig om en blandning av tomater av olika färg, sort och/eller handelstyp. Om produkten inte är synlig, ska färgerna, sorterna eller handelstyperna och kvantiteten i varje förpackning anges.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾: art. 3.2, art. 6.2 och bilaga I, del B, del 10 (VI)
- EPRf 1169/2011²⁾, art. 9
- JSMf 834/2014³⁾, 4-5 §.

23 HALLON (även björnbär, svarta, röda, vita och gröna vinbär jämte krusbär och andra odlade bär)

I lösvikt eller öppen ask – märkningar på säljskylten:

- **produktens namn** ^{1) 3)}
- **ursprungslandet** (med landets namn) ^{1) 3)}.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (hallon) och ursprungslandet. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på transportförpackningen eller i handelsdokumenten.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾, art. 5.4 och art. 6.1
- JSMf 834/2014³⁾, 5 § och 7-8 §.

I förpackning – märkningarna på en låda och sluten förpackning:

- **livsmedlets namn**, om innehållet inte är synligt; ^{1) 2)}
- partikoden ³⁾
- **ursprungslandet** ^{1) 2)}
- **förpackarens namn och fysiska adress** ^{1) 2)}

- **vikten** (nettokvantiteten) ^{1) 2)}
- märkningar på finska och svenska (i tvåspråkiga kommuner bägge och i en enspråkig kommun på den ifrågavarande kommunens språk) ³⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (hallon) och ursprungslandet. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på förpackningen eller i handlingarna.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾: art. 3.1, art. 6.2 och bilaga I, del A
- EPRf 1169/2011²⁾, art. 9
- JSMf 834/2014³⁾, 4-5 §.

Här har märkningskraven presenterats enligt de allmänna handelsnormerna och livsmedelsinformationskraven. Om man vill sälja hallon (eller andra bär) kvalitetsklassificerade, ska sorteringen och klassificeringen av produkterna ske i enlighet med någon internationell norm. Då ska också förpackningarna förses med de märkningar som kraven i den använda normen förutsätter, vanligen alltid förpackaren, ursprungslandet och klassen. Om man vill förse förpackningar med en märkning om klassen, kan man till exempel använda UNECE-norm:

- FFV 57 Berry fruits (Bär; i normen har räknats upp: hallon, björnbär, loganbär, vinbär, krusbär, blåbär, amerikanska blåbär, lingon, amerikanskt tranbär, tranbär, hjortron och hybrider av dessa bär, såsom boysenbär, taybär, jostabär).

24 BORDSDRUVOR

I lösvikt eller öppen ask – märkningar på säljskylten:

- **produktens namn** ^{1) 3)}
- sorten ¹⁾
- **ursprungslandet** (med landets namn) ^{1) 3)}
- klassen ¹⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (bordsdruvor), sorten, ursprungslandet och klassen. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på transportförpackningen eller i handelsdokumenten.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾, art. 5.4 och art. 6.1
- JSMf 834/2014³⁾, 5 § och 7-8 §.

I förpackning – märkningarna på en låda och sluten förpackning:

- **livsmedlets namn**, om innehållet inte är synligt; ^{1) 2)}
- sorten ¹⁾
- partikoden ³⁾
- **ursprungslandet** ^{1) 2)}

- **förpackarens namn och fysiska adress** ^{1) 2)}
- kvalitetsklassen ¹⁾
- **vikten** (nettokvantiteten) ^{1) 2)}
- märkningar på finska och svenska (i tvåspråkiga kommuner bägge och i en enspråkig kommun på den ifrågavarande kommunens språk) ³⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (bordsdruvor), sorten, ursprungslandet och klassen.

Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på förpackningen eller i handlingarna.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾: art. 3.2, art. 6.2 och bilaga I, del B, del 9 (VI)
- EPRf 1169/2011²⁾, art. 9
- JSMf 834/2014³⁾, 4-5 §.

25 ODLAD SVAMP (champinjoner, portobello etc.)

I lösvikt eller öppen ask – märkningar på säljskylten:

- **produktens namn** ^{1) 3)}
- **ursprungslandet** (med landets namn) ^{1) 3)}.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (champinjoner) och ursprungslandet. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på transportförpackningen eller i handelsdokumenten.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾, art. 5.4 och art. 6.1
- JSMf 834/2014³⁾, 5 § och 7-8 §.

I förpackning – märkningarna på en låda och slutna förpackning:

- **livsmedlets namn**, om innehållet inte är synligt; ^{1) 2)}
- partikoden ³⁾

- **ursprungslandet** ^{1) 2)}
- **förpackarens namn och fysiska adress** ^{1) 2)}
- **vikten** (nettokvantiteten) ^{1) 2)}
- märkningar på finska och svenska (i tvåspråkiga kommuner bägge och i en enspråkig kommun på den ifrågavarande kommunens språk) ³⁾.

I fakturor och följehandlingar (med undantag för kvittot till konsumenten) ska anges produkternas namn (champinjoner) och ursprungslandet. Livsmedelspartiets kod och vid behov bokstaven "L" som står för partiet (lot) ska märkas ut på förpackningen eller i handlingarna.

Lagstiftning

- 543/2011¹⁾: art. 3.1, art. 6.2 och bilaga I, del A
- EPRf 1169/2011²⁾, art. 9
- JSMf 834/2014³⁾, 4-5 §.

Här har märkningskraven presenterats enligt de allmänna handelsnormerna och livsmedelsinformationskraven. Om man vill sälja svamp kvalitetsklassificerad, ska sorteringen och klassificeringen av produkterna ske i enlighet med någon internationell norm. Då ska också förpackningarna förses med de märkningar som kraven i den använda normen förutsätter, vanligen alltid förpackaren, ursprungslandet och klassen. Om man vill förse förpackningar med en märkning om klassen, kan man till exempel använda UNECE-norm:

- FFV 24 Cultivated mushrooms (Odlad svamp).

26 MÄRKNINGAR PÅ GRÖNSAKSBLANDNINGAR

Det är tillåtet att saluhålla förpackningar med blandningar av olika arter av frukt och grönsaker. Olika arter av frukt, olika arter av grönsaker eller olika arter av frukt och grönsaker kan förpackas i samma förpackning på högst fem kilo, då:

- produkterna är av enhetlig kvalitet
- förpackningarna är korrekt märkta och
- blandningen inte vilseleder konsumenten.

Om frukten och grönsakerna i en blandning har sitt ursprung i fler än en medlemsstat, kan ursprungsländernas namn ersättas med någon av följande märkningar:

- "blandning av frukt med ursprung i EU", "blandning av grönsaker med ursprung i EU" eller "blandning av frukt och grönsaker med ursprung i EU";
- "blandning av frukt med ursprung utanför EU", "blandning av grönsaker med ursprung utanför EU" eller "blandning av frukt och grönsaker med ursprung utanför EU";
- "blandning av frukt med ursprung både inom och utanför EU", "blandning av grönsaker med ursprung både inom och utanför EU" eller "blandning av frukt och grönsaker med ursprung både inom och utanför EU".

Olika handelstyper eller sorter av samma art kan förpackas i samma förpackning, om produkterna tydligt avviker från varandra till exempel på basen av färgen eller utseendet. Exempel på det är ett sortiment körsbärstomater med röda och gula körsbärstomater i samma konsumentförpackning på 250 gram.

Då det är fråga om en blandning av grönsaker som är av samma art, men som tydligt avviker från varandra och som är av olika ursprung, ska ursprungslandet anges i omedelbar närhet av handelstypen eller namnet. Exempel på det är en blandning av paprika: röd – Holland, gul – Israel, grön – Spanien eller en blandning av bordsdruvor: Red Flame - Chile, Thompson Seedless – Indien.

27 GRODDAR

I lösvikt:

- livsmedlets namn
- livsmedlets ingredienser på det sätt som sägs i förordningen om livsmedelsinformation eller på något annat tydligt sätt; vid behov, till exempel om det rör sig om flera arter av groddar som inte framkommer av livsmedlets namn.
- ämnena som orsakar allergier och intolerans (förordningen om livsmedelsinformation, bilaga II, till exempel grodda vetekorn)
- ursprungslandet eller härkomstplatsen (vid behov så som art. 26 i förordningen om livsmedelsinformation förutsätter)
- nödvändiga bruks- och förvaringsanvisningar, upphettingsanvisning^{*}, om groddarna inte är avsedda att ätas som sådana.

Informationen ska tillhandahållas slutkonsumenten skriftligen. Informationen kan också tillhandahållas muntligen förutsatt att det på en broschyr eller något annat liknande i livsmedlets närhet anges att informationen på begäran tillhandahålls av personalen. Informationen ska då vara i skriftligt eller elektroniskt format lätt tillgänglig för personalen och tillsynsmyndigheterna. Den obligatoriska informationen om livsmedel som saluhålls i lösvikt ska tillhandahållas åtminstone på finska och svenska.

Lagstiftning

- JSMf 834/2014.

I förpackning:

- livsmedlets namn
- ingrediensförteckning (om flera typer av groddar)
- de ämnen i ingrediensförteckningen som orsakar allergier och intolerans framhävda (förordningen om livsmedelsinformation, bilaga II, till exempel grodda vetekorn)
- mängden av vissa ingredienser eller kategorier ingredienser (vid behov)
- livsmedlets nettokvantitet
- minsta hållbarhetstiden (bäst före) eller sista förbrukningstidpunkten
- särskilda förvaringsförhållanden eller förbrukningsförhållanden (groddar ska förvaras i en temperatur på högst + 6 grader)
- livsmedelsföretagarens namn eller firmanamn och adress

- ursprungslandet eller härkomstplatsen vid behov (enligt artikel 26 i förordningen om livsmedelsinformation)
- bruksanvisning (vid behov), upphettningsanvisning^{*)}, om groddarna inte är avsedda att ätas som sådana
- partinumret vid behov (om minsta hållbarhetstiden angivits med en dags och månads noggrannhet, kan den ersätta partinumret).

De obligatoriska märkningarna på förpackningen ska vara lätta att läsa (x-höjden minst 1,2 mm; undantag x-höjden minst 0,9 mm, då förpackningens största yta är mindre än 80 cm²). De obligatoriska märkningarna på finska och svenska (i enspråkiga kommuner räcker det med enspråkiga märkningar på den ifrågavarande kommunens språk).

Lagstiftning

- EPRF 1169/2011
- JSMf 834/2014
- JSMf 1367/2011, 7§.

^{*)} Exempel på en upphettningsanvisning:

”Hetta upp groddarna helt igenom till minst 75 °C innan de konsumeras.”

28 KÖKSFÄRDIGA GRÖNSAKER

Färska grönsaker kan sköljas, skalas, styckas, tärnas eller rårivs innan de förpackas. Produkter som är tillverkade av sådana färska grönsaker färdiga att intas eller användas är till exempel färdigt styckade sallatsblandningar och rårivna grönsaker. Vid styckning, rivning och annan behandling så att de är färdiga för användning förändras grönsakernas karaktär från färska grönsaker till grönsaksprodukter som ska försees med märkningar enligt de allmänna märkningskraven.

Om grönsaksprodukter ska på förpackningarna tillhandahållas följande information

- livsmedlets namn
- ingrediensförteckning (om flera ingredienser)
- ämnena som orsakar allergi eller intolerans (såsom selleri) ska framhävas, om de inte framgår av livsmedlets namn
- mängden av vissa ingredienser eller kategorier ingredienser (vid behov)
- nettokvantiteten (om produkten inte vägs vid inköpstidpunkten)
- minsta hållbarhetstiden eller sista förbrukningstidpunkten
- särskilda villkor för förvaring eller användning (vid behov)
- livsmedelsföretagarens namn och adress
- ursprungslandet eller härkomstplatsen, om ett utelämnade kan vilseleda konsumenten
- näringsdeklaration (krävs inte, om produkten består av en enda ingrediens eller ingredienskategori).

Utöver det

- partikoden som kan ersättas med datummärkningen, om den getts med en dags och månads noggrannhet.

Lagstiftning

- EPRF 1169/2011
- JSMf 834/2014.

29 ANNAT ATT BEAKTA I FRÅGA OM MÄRKNINGARNA PÅ GRÖNSAKER

29.1 Ursprungslandet

Ursprungslandet för produkter i sektorn färsk frukt och färska grönsaker ska alltid anges. Grönsakernas ursprungsland ska anges med landets hela namn som är det fullständiga eller allmänt använda namnet, inte en förkortning. Ett undantag är till exempel Förenta staterna, som kan anges med den allmänt kända förkortningen USA. Ursprungslandet är det land, i vilket produkten är odlad. En korrekt uppgift om ursprungslandet ska åtfölja partiet i alla stadier av saluhållandet. Det landsnamn som eventuellt förekommer i samband med förpackarens namn och adress är inte någon tillräcklig information om ursprungslandet, eftersom produkten kan ha odlats i ett annat land än där den har förpackats. Tidigare har som information om ursprungslandet godkänts till exempel uttrycket "finska morötter", men enligt gällande lagstiftning bör ursprungslandet anges med landets namn. Det vore också att rekommendera att ursprungslandet alltid anges separat på förpackningar till grönsaker, även om man i märkningarna på förpackningen använt uttrycket "finska xxx". Då färska grönsaker saluhålls i lösvikt ska i produkterna omedelbara närhet tydligt anges vilket produktens ursprungsland är, även om man i en broschyr eller på en skylt inte skulle ha använt formen "Ursprungsland: Finland".

29.2 Distansförsäljning

Vid distansförsäljning av färska grönsaker ska om grönsakerna tillhandahållas all motsvarande information som krävs i samband med lösviktsförsäljning av produkten i fråga eller på förpackningen till en förpackad produkt. Konsumenten måste då han eller hon fattar sitt köpbeslut ha tillgång till korrekt information om produkten i fråga.

29.3 Frukt- och grönsakssvinn

De frukter, bär och grönsaker som inte motsvarar kvalitetskraven som ställts på dem ska tas bort från handeln. För att matsvinnet ska kunna reduceras är det möjligt att sälja eller donera ätbara grönsaker som tagits bort från handeln, om de saluhålls separat eller delas ut gratis. Förskämda eller mögliga grönsaker får ändå inte saluhållas eller bjudas ut separat. Ätbara grönsaker som tagits bort från handeln ska tydligt skiljas åt från grönsaker som uppfyller kraven och kunden ska också tydligt informeras om det. Kunden ska ha tillgång till information om de separat saluhållna grönsakernas ursprung och vid behov om sorten.

29.4 Ekologisk produktion

Färska grönsaker som saluhålls som ekologiskt producerade ska uppfylla alla krav som ställts på färska grönsaker avseende såväl kvaliteten som märkningarna. Utöver det ska färska grönsaker som saluhålls som ekologiska uppfylla alla krav som ställts i lagstiftningen om ekologisk produktion.

Mer information om ekologisk produktion på webbplatsen [Ruokavirasto.fi](https://ruokavirasto.fi).

29.5 Näringsdeklaration

Näringsdeklarationer är inte obligatoriska för hela grönsaker. Enligt förordningen om livsmedelsinformation är obearbetade produkter, som består av en enda ingrediens eller ingredienskategori befriade från kravet på obligatorisk näringsdeklaration. Om förpackningen förses med frivilliga märkningar, ska märkningarna göras i enlighet med förordningen om livsmedelsinformation. I näringsdeklarationen ska då ingå följande information:

- energi
- fett
 - varav mättat fett
- kolhydrater
 - varav sockerarter
- protein
- salt.

Informationen ges per hundra (100) gram.

Lagstiftning

- EPRf 1169/2011, bilagorna V och XV.

Mer information om näringsdeklarationen på webbplatsen [Ruokavirasto.fi](https://ruokavirasto.fi).

29.6 Närings- och hälsopåståenden

Med närings- och hälsopåståenden om livsmedel avses framhävande av egenskaper som hänför sig till människans kost och hälsa. I EU har med lagstiftning skapats gemensamma spelregler om det hurdana påståenden som får framföras om livsmedel. Huvudprincipen är att konsumenten inte får vilseledas med falska löften eller skrämmas upp. Gemensamma spelregler underlättar också konkurrensen och varors fria rörlighet. Närings- och hälsopåståendena som framförs om livsmedel i

märkningarna på förpackningen till livsmedel, i presentationen av livsmedel och i reklam för livsmedel regleras av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1924/2006 om näringspåståenden och hälsopåståenden om livsmedel (= förordningen om påståenden).

Ett påstående

- konstaterar, antyder eller låter förstå att ett livsmedel har särskilda egenskaper som hänför sig till kosten eller hälsan.
- är ett budskap eller en framställning som inte är obligatoriskt/obligatorisk enligt lagstiftningen
- kan utöver text också kan vara en bild, en symbol, grafik, tal, ljud och så vidare.
- kan också vara ett varumärke, ett handelsnamn eller ett fantasinamn.

Lagstiftning

- EPRF 1924/2006.

Mer information om närings- och hälsopåståenden på webbplatsen Ruokavirasto.fi.

29.7 Skott och ätliga blommor

Färska skott kan användas som sådana i sallader eller för dekorerings av maträtter. Ätbara blommor används främst för dekorerings av maträtter och drycker. Vid val av art av blommor som odlas för att ätas bör beaktas att man för kommersiella ändamål producerar enbart sådana växtarter som tidigare använts för konsumtion inom EU. Vilket som helst livsmedel som inte i någon större utsträckning använts för konsumtion inom EU före mitten av maj 1997, kan betraktas som ett nytt livsmedel. Innan nya livsmedel blir tillgängliga för konsumenterna utvärderas deras säkerhet. Säkerheten utvärderas av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet EFSA och ett marknadsföringstillstånd beviljas med kommissionens beslut. Tillståndet beviljas på ansökan och i ansökan ska ingå en utredning över produktens säkerhet under de förutsättningar som godkänts i gemenskapen.

Mer information om nya livsmedel på webbplatsen Ruokavirasto.fi.

Märkningarna på färska skott och ätbara blommor görs enligt de allmänna märkningskraven:

- livsmedlets namn
- ingrediensförteckning (om flera ingredienser)

- ämnena som orsakar allergi eller intolerans (såsom selleri) ska framhävas, om de inte framgår av livsmedlets namn
- mängden av vissa ingredienser eller kategorier ingredienser (vid behov)
- nettokvantiteten (om produkten inte vägs vid inköpstidpunkten)
- minsta hållbarhetstiden eller sista förbrukningstidpunkten
- särskilda villkor för förvaring eller användning (vid behov)
- livsmedelsföretagarens namn och adress
- ursprungslandet (odlingslandet) eller härkomstplatsen, om ett utelämnade kan vilseleda konsumenten
- näringsdeklaration (krävs inte, om produkten består av en enda ingrediens eller ingredienskategori).

Utöver det

- partikoden som kan ersättas med datummärkningen, om den getts med en dags och månads noggrannhet.

Lagstiftning

- EPRF 1169/2011
- JSMf 834/2014.

Utarbetad av

Niina Matilainen
överinspektör

Godkänd av

Annika Nurttila
sektionschef

Alla bilder i den här anvisningen är tagna av författaren.

Ikraftträdande

Denna anvisning är i kraft från och med 1.10.2020.

Bilaga 1. Grönsaker som omfattas av handelsnormerna

Bilaga 2. Handelsnormerna för grönsaker i ett nötskal

Bilaga 3. Lagstiftning

Bilaga 4. Internationella normer och tolkningsguider

Bilaga 1. Grönsaker som omfattas av handelsnormerna

Produkterna inom sektorn för frukt och grönsaker som handelsnormer tillämpas på har räknats upp i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 om en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter, bilaga I del IX: Frukt och grönsaker.

Särskilda handelsnormer har fastställts för tio produktkategorier med vilka det mest idkas handel mätt i pengar. Dessa tio produktkategorier är:

- äpplen
- citrusfrukter (inbegripet citroner, mandariner, satsumor, clementiner och apelsiner)
- kiwifrukt
- huvudsallat, (inbegripet frisésallat och escarolesallat; gäller inte kruksallater)
- persikor och nektariner
- päron
- jordgubbar,
- paprika
- bordsdruvor
- tomater.

Så gott som alla andra produkter i frukt- och grönsakssektorn kan saluhållas om de överensstämmer med de allmänna handelsnormerna.

... och som inte omfattas

Handelsnormerna för grönsaker gäller ändå inte till exempel följande produkter: matpotatis, chili, sockermajs, oliver, kapris, skogssvamp (andra än odlade svampar), bananer, dadlar, ingefära, dill, dragon, jordärtskocka, batat, pinjefrön, skalade nötter och mandlar, jordnötter, färdiga och processade produkter, torkade produkter, produkter avsedda för industriell tillverkning. Kvalitetsklassificeringsnormer för banan har utarbetats enbart för grön, omogen banan. Mogen banan och matpotatis och andra produkter som faller utanför handelsnormerna kan saluhållas, om de är tjänliga som livsmedel och uppfyller de allmänna säkerhets- och märkningskraven på livsmedel.

Följande produkter som omfattas av handelsnormerna behöver inte överensstämma med handelsnormerna:

- produkter som är tydligt märkta med uppgiften ”avsedda för bearbetning” eller ”avsedda att användas som foder” eller någon annan likvärdig uppgift och som är
 - avsedda för industriell bearbetning; eller
 - avsedda att användas som foder eller för annan icke livsmedelsanvändning;
- produkter som producenten på sin egen gård överlåter till konsumenter för personligt bruk;
- produkter som på begäran av en medlemsstat med ett beslut som kommissionen fattat har erkänts som produkter från en viss region som säljs i detaljhandeln i denna region för väl etablerad, traditionell lokal konsumtion;
- produkter som har genomgått ansning eller klippning för att bli konsumtionsfärdiga eller köksfärdiga;
- produkter som saluförs som ätliga groddar som framställts genom groddning av utsäde till frukt och grönsaker enligt artikel 1.1 i och bilaga I del IX till förordning (EG) nr 1234/2007.

Inte heller produkter som

- säljs eller levereras av odlaren till berednings- eller förpackningscentraler eller lagercentraler eller som transporteras från odlarens företag till sådana centraler
- transporteras från lagercentraler till berednings- eller förpackningscentraler behöver överensstämja med handelsnormerna inom produktionsområdet.

Bilaga 2. Handelsnormerna för grönsaker i ett nötskal

Särskilda handelsnormer

De särskilda handelsnormerna är detaljerade normer som gäller färsk frukts och färska grönsakers kvalitet och sorteringen av dem enligt kvaliteten, mognadsgraden, storleken och sorteringen enligt storleken, förpackandet och märkningarna som förpackningar och följehandlingar ska förses med. Specialnormprodukterna ska sorteras och klassificeras enligt sin kvalitet. De vanligast använda kvalitetsklasserna är klass I och II. Med undantag för sallat har de andra specialnormprodukterna också klassen Extra. Kvalitetsklasserna kunde i korthet beskrivas på följande sätt:

- Klass Extra: Produkter av mycket hög kvalitet, enhetliga till sin storlek, form, färg och annat yttre, endast mycket små ytliga fel godkänns
- klass I: Produkter av god kvalitet, mindre fel, såsom mindre fel i skalet eller formen godkänns
- klass II: Produkter av förhållandevis god kvalitet som kan ha ett eller flera fel (allt enligt produkten) såsom mindre stötskador, skador eller färgfel.

Specialnormprodukter ska alltid uppfylla också de minimikrav som ingår i normerna enligt vilka produkterna ska vara:

- hela
- friska (till exempel fria från röta, fria från svåra stötskador eller fria från svåra skador)
- rena
- färska till utseendet
- praktiskt tager fria från skadedjur
- fria från skador på köttet orsakade av skadedjur
- fria från onormal yttre fuktighet
- fria från främmande lukt och/eller smak
- tillräckligt utvecklade/mogna, men inte överutvecklade/övermogna.

I de särskilda normerna för några produkter ingår ännu fler kompletterande krav. Specialnormprodukter kan saluhållas inom gemenskapens område endast efter att de sorterats, klassificerats och märkts enligt normerna. Vid försäljning i lösvikt ska alltid anges ursprungslandet och kvalitetsklassen och vid behov sorten eller till exempel fruktköttets färg. Förpackningarna ska alltid förses med förpackarens/avsändarens namn och adress och för vissa produkter storleken.

Allmänna handelsnormer

De allmänna normerna tjänar som förenklade handelsnormer. De allmänna handelsnormerna tillämpas på alla sådana produkter, som de särskilda handelsnormerna inte gäller. Allmännormprodukterna ska vara i gott skick (oskadade), av förhållandevis god kvalitet och säljdugliga (handelsdugliga):

- hela
- friska (till exempel fria från röta, fria från svåra stötskador eller fria från svåra skador)
- rena
- praktiskt taget fria från skadedjur
- fria från skador på köttet orsakade av skadedjur
- fria från onormal yttre fuktighet
- fria från främmande lukt och/eller smak
- tillräckligt utvecklade/mogna, men inte överutvecklade/övermogna.

Ursprungslandet ska alltid anges. Förpackningarna ska också förses med förpackarens/avsändarens namn och adress. I de allmänna normerna ingår inget krav på kvalitetsklassen eller sorten. Om man vill sälja allmännormprodukter sorterade och klassificerade, kan de sorteras och klassificeras enligt någon internationell norm, såsom de normrekommendationer som FN:s ekonomiska kommission FN/ECE (= UNECE) godkänt eller liknande. Då produkterna sorterats och klassificerats enligt normen, ska de uppfylla kvalitet- och märkningskraven i normen i fråga.

Bilaga 3. Lagstiftning

Handelsnormer för grönsaker

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 (artikel 74-76 och bilaga I, del IX: Frukt och grönsaker)
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 543/2011 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1234/2007 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker (avdelning II och bilagorna I-V)
- Lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter 999/2012; med ändring 1194/2013 (Lagen om ändring av lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter).

Allmänna märkningar på förpackningarna

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011 om tillhandahållande av livsmedelsinformation till konsumenterna, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 1924/2006 och (EG) nr 1925/2006 samt om upphävande av kommissionens direktiv 87/250/EEG, rådets direktiv 90/496/EEG, kommissionens direktiv 1999/10/EG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/13/EG, kommissionens direktiv 2002/67/EG och 2008/5/EG samt kommissionens förordning (EG) nr 608/2004
- Jord- och skogsbruksministeriets förordning 834/2014 om tillhandahållande av livsmedelsinformation till konsumenterna.

Bilaga 4. Internationella normer och tolkningsguider

UNECE-norm

Handelsnormerna som Förenta nationernas ekonomiska kommissionens för Europa (UNECE) arbetsgrupp som behandlar fastställandet av kvalitetskrav och utvecklandet av kvaliteten på lättfördärliga produkter tagit fram bidrar till att stöda den internationella handeln, sporra till högklassig produktion, höja lönsamheten och bevaka konsumenternas intressen. Kvalitetskraven utnyttjas av myndigheter, producenter, handelsidkare, import- och exportföretag och andra internationella organisationer. De gäller olika jordbruksprodukter, såsom färsk frukt och färska grönsaker, torra och torkade produkter, utsädespotatis, kött, snittblommor, ägg och äggprodukter. Alla medlemmar i Förenta nationerna kan jämbördigt delta i arbetsgruppens verksamhet. UNECEs handelsnormer för färsk frukt och färska grönsaker (FFV-normerna) utarbetas och vid behov omarbetas i form av ett samarbete mellan experter i olika länder.

Mer information om kvalitetskraven på lättfördärliga produkter på webbplatsen:
www.unece.org/trade/agr.

UNECE FFV normerna (för 54 olika produkter) finner du på webbplatsen:
<http://www.unece.org/trade/agr/standard/fresh/FFV-StandardsE.html>.

En finskspråkig version finns för brysselkål (FFV 08), huvudkål (FFV 09), morötter (FFV 10), blomkål (FFV 11), gurkor (FFV 15), purjolök (FFV 21), odlad svamp (champinjoner) (FFV 24), lök (FFV 25), salladskål (FFV 44), broccoli (FFV 48), bär (FFV 57), bladgrönsaker (FFV 58) och rotgrönsaker (FFV 59).

OECD-tolkningsguider

Organisationens för ekonomiskt samarbete och utveckling (Organisation for Economic Co-operation and Development) OECD:s system för frukt och grönsaker (Fruit and Vegetables Scheme) är ett av flera system som underlättar den internationella handeln genom att förenkla administrativa förfaranden bland annat inom sektorerna utsäde, frukt och grönsaker, skogsförökningsmaterial och traktorer. Systemet för frukt och grönsaker främjar den internationella handeln genom att harmonisera verkställandet och tolkningen av handelsnormerna. Tolkningsguiderna som OECD publicerat och som utarbetats i form av ett samarbete mellan experter i olika länder underlättar en enhetlig tolkning av internationella frukt- och grönsaksnormer med hjälp av visuella och verbala tolkningar.

Mer information om Fruit and Vegetables Schemes verksamhet på webbplatsen:

<http://www.oecd.org/agriculture/fruit-vegetables/>.

Tolkningsguiderna (för 32 olika produkter) finner du på webbplatsen:

<http://www.oecd.org/agriculture/fruit-vegetables/publications/brochures/>.